

Ordforklaring

Kommunen

Danmark er delt op i 98 områder, man kalder kommuner. I hver kommune er der medarbejdere, der arbejder med, at tingene fungerer. Medarbejdere fra kommunen står blandt andet for skoler, veje og affald, men også for at hjælpe børn og unge, der ikke har det godt.

Ifølge loven skal de voksne, der arbejder i Familieafdelingen, undersøge det, hvis nogen er bekymrede for, hvordan et barn eller en ung har det. De skal finde ud af, om barnet eller den unge har brug for hjælp, og de skal hjælpe, hvis der er brug for det.

Børne- og ungerådgiver

De mennesker i kommunen, der arbejder med at skaffe hjælp til børn eller familier, der ikke har det godt, hedder børne- og ungerådgivere. Nogle gange kaldes de også for socialrådgivere, rådgivere eller sagsbehandlere.

Bisidder

Når du er til møde med kommunen, har du altid ret til at have en "bisidder" med. En bisidder er en person, der kan hjælpe og støtte dig til møderne. En bisidder skal være over 15 år, og det er dig, der bestemmer, om du vil have en bisidder, og også hvem det skal være. Det kan være fx en lærer eller et familiemedlem. Du kan også få en professionel bisidder, fx gennem [BørneTelefonen](#).

En sag

Man kan "have en sag" i kommunen. Det er det, man kalder det, når børne- og ungerådgiveren fra kommunen følger med i, hvordan et barn eller en ung har det. Det, som rådgiveren finder ud af, og som de skriver ned, kalder man også for "en sag". Det vil sige papirer eller filer på en computer med notater om, hvad forskellige personer har sagt, referater fra møder eller beslutninger, der er blevet taget. Sådan en sag kan også kaldes en journal.

Rettighed

Som barn og ung har du rettigheder, hvis du har en sag i kommunen. Du har fx ret til at blive spurgt, hvad du selv synes. Det er også en rettighed at have en bisidder med til møderne. Du har også ret til at se din egen sag. Det kalder man retten til aktindsigt. Du kan se mere om dine rettigheder hos [BørneTelefonen](#).

Inddragelse

At blive inddraget betyder, at man skal spørges – og at ens mening skal tælle med. Hvis en børne- og ungerådgiver skal finde ud af, hvordan et barn eller en ung har det, skal han eller hun altså tale med barnet eller den unge, og lytte til det, der bliver fortalt. Det kaldes også, at barnet eller den unge har ret til at blive hørt. Det betyder ikke, at man som barn eller ung altid selv kan bestemme, men at der altid skal lyttes til én.

Underretning

En underretning er, når nogen har skrevet eller ringet til kommunen for at fortælle, at de er bekymrede for, hvordan et barn eller en ung har det. Det kan fx være en lærer, der har lavet underretningen, men det kan også være et familiemedlem eller en nabo. I Danmark har alle voksne pligt til at give besked til kommunen, hvis de er bekymrede for, at et barn eller en ung ikke har det godt.

Parter

De mennesker, en sag handler om, kaldes for parter. Parterne i en sag er næsten altid barnet eller den unge og de voksne derhjemme. Børne- og ungerådgiveren kan altid svare på, hvem der er parter i en sag.

Screening, afdækning og børnefaglig undersøgelse

Hvis en rådgiver skal undersøge, hvordan et barn eller en ung har det, foregår det i flere trin. Det starter med en screening, hvor børne- og ungerådgiveren ser på de informationer, som findes i sagen, og måske taler med barnet eller den unge og hans eller hendes forældre. Her prøver rådgiveren at finde ud af, om der er noget, der skal undersøges nærmere. Hvis der er det, laver rådgiveren en afdækning. Så holder rådgiveren måske et netværksmøde med nogle af de voksne, der kender barnet eller den unge og forældrene. Rådgiveren taler også mere med barnet eller den unge. Hvis der er brug for at undersøge mere om, hvordan barnet har det, kaldes det en børnefaglig undersøgelse. Så bruger rådgiveren mere tid på at tale med de voksne, der kender til barnet eller den unge.

Netværksmøde

På et netværksmøde mødes børne- og ungerådgiveren med nogle af de voksne, der kender barnet eller den unge. Det er fx familiemedlemmer, lærere fra skolen eller studiet og pædagoger fra fritids- eller ungdomsklubben. Nogle gange vil barnet eller den unge også være med til mødet sammen med sin bisidder.

Indsats

Indsats er et fælles ord for den hjælp, en kommune kan beslutte at give til et barn, en ung eller en familie. En indsats kan fx være timer med en psykolog eller en kontaktperson. Det kommer an på, hvad børne- og ungerådgiveren vurderer er den bedste hjælp.

Afgørelse

Nogle af de beslutninger, som rådgiveren tager om, hvordan et barn eller en ung skal hjælpes, kaldes for "afgørelser". Det er fx en "afgørelse", hvis et barn eller en ung skal have en kontaktperson. Afgørelser kan man klage over. Børne- og ungerådgiveren kan altid svare på, om noget er en afgørelse.

Barnets plan/ungeplan

Når børne- og ungerådgiveren har fundet ud af, hvilken hjælp barnet eller den unge skal have, lægger rådgiveren en plan med tydelige mål for, hvad der skal blive bedre – og hvordan det skal ske. Du har ret til at fortælle, hvad du synes, du har brug for. Og planen bliver ofte lagt sammen med dig og de voksne, du bor sammen med.

Opfølgning på indsats

Når børne- og ungerådgiveren har fundet ud af, hvilken hjælp du skal have, skal rådgiveren flere gange tjekke, hvordan det går med dig og den plan, I sammen har lagt. Måske betyder det, at I ændrer planen, for at den virker bedre. Her skal rådgiveren lytte til dine ønsker og behov.